

ЗАТВЕРДЖЕНО та введено в дію наказом Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького від 30.10.2020 року № 31/01-05

УХВАЛЕНО на засіданні Вченої ради Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького від 29.10.2020 року протокол № 5
Голова Вченої ради

А.М. Солоненко

ПОЛОЖЕННЯ *№ 470*

про організацію студентської наукової роботи здобувачів вищої освіти (освітній рівень: бакалавр, магістр) у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького

І. Загальні положення

1.1. Організація науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти Мелітопольського (за рівнем вищої освіти: бакалавр, магістр) державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького укладено відповідно до Закону України про вищу освіту, регламентується «Положенням про наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» і безпосередньо організовується кафедрами та радою студентського наукового товариства.

1.2. Це положення регламентує студентську науково-дослідну роботу (далі СНДР), що є складовою частиною діяльності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. Вона сприяє удосконаленню професійної підготовки, виявленню найобдарованішої молоді, є одним із основних чинників підготовки висококваліфікованих кадрів відповідного профілю.

II. Мета, завдання, основні функції та напрями роботи

2.1. Наукова робота студентів здійснюється з метою реалізації інтелектуального потенціалу студентів, підвищення студентської творчої ініціативи для покращення якості підготовки фахівців.

2.2. Комплекси СНДР повинні забезпечити розв'язання таких завдань:

1) формування наукового світогляду, оволодіння методологією і методами наукової діяльності;

2) надання допомоги здобувачам вищої освіти у якісному оволодінні прийомами та засобами наукового дослідження, проведення наукового експерименту, досягненні наукового результату;

3) сприяння розвитку творчого мислення та індивідуальних здібностей здобувачам вищої освіти у розв'язанні практичних завдань;

4) прищеплення здобувачам вищої освіти навичок самостійної науково-дослідницької діяльності;

5) розвиток ініціативи, здатності застосувати теоретичні знання у своїй практичній роботі, залучення здібних здобувачів вищої освіти до вирішення наукових проблем, що мають суттєве значення для науки і практики;

б) необхідність постійного поповнення своїх знань;

7) розширення кругозору і наукової ерудиції майбутнього фахівця;

8) створення та розвиток наукових шкіл, творчих колективів, виховання у стінах ЗВО резерву висококваліфікованих фахівців, дослідників.

2.3. Для СНДР університету характерною є поєднання навчальної, наукової і виховної роботи, що реалізуються в усіх видах аудиторних занять, навчальних і виробничих практиках, а також у часи самостійної роботи здобувачів вищої освіти в лабораторіях, на наукових майданчиках, дослідницьких ділянках, науково-дослідних станціях, під час екскурсій на природу, на підприємствах тощо. Особливим напрямом наукової дослідницької діяльності здобувачів вищої освіти в межах програми навчальної дисципліни є наявність науково-дослідної складової під час проведення практичних і лабораторних занять, підготовки рефератів, курсових робіт. Все це забезпечує залучення здобувачів вищої освіти до наукової діяльності протягом усього періоду навчання.

2.4. Основними **функціями** СНДР є:

- *представницька* (вивчення, захист, представлення інтересів здобувачів вищої освіти, що займаються науково-дослідною роботою, мають бажання взяти у ній участь);

- *комунікативна* (забезпечення комунікативного поля для спілкування, обміну змістовними науковими ідеями, представлення результатів індивідуальних наукових досліджень, оприлюднення результатів наукової роботи з обговоренням у колі колег, молодих фахівців);

- *інформаційна* (забезпечення актуальною науковою та науково-організаційною інформацією, що допомагає орієнтуватися у подіях, заходах, науково змістовній інформації);

- *адміністративно-організаційна* (підтримка та організаційний супровід

наукових ініціатив, пропозицій, проектів, науково-дослідних колективів);

- *ресурсна* (здійснення матеріально-технічної, кадрової підтримки студентських наукових ініціатив та проектів у межах ресурсів, що доступні для організації та у відповідності до паритетного розподілу).

- *просвітницька* (здійснення пропагандистської діяльності серед здобувачів вищої освіти університету для залучення талановитої молоді до науково-дослідної роботи).

2.5. СНДР в університеті здійснюється за трьома основними напрямками.

1. У межах навчального процесу.

Вона є обов'язковою для кожного студента і охоплює майже всі форми навчальної роботи:

- підготовка і захист курсових, кваліфікаційних робіт, пов'язаних з проблематикою наукових досліджень кафедр;

- написання рефератів з конкретної теми в процесі вивчення дисциплін соціально-гуманітарного циклу, фундаментальних і професійно-орієнтованих, спеціальних дисциплін та дисциплін за вибором; виконання лабораторних, практичних, семінарських та самостійних завдань; контрольних робіт, що містять елементи проблемного пошуку.

2. Поза навчальним процесом.

Вона передбачає участь студентів у роботі:

- наукових гуртків;
- творчих секцій;
- лабораторій;
- студій;
- фольклорних та інших експедицій.

СНДР диференціюється залежно від курсу навчання, спеціальності та спеціалізації.

3. Науково-організаційні заходи:

- конференції, симпозіуми, семінари;
- конкурси;
 - робота у творчих секціях і студіях на рівні університету, регіонального, всеукраїнського та міжнародного рівнів.

III. Організаційна побудова системи СНДР в університеті

3.1. Студентська науково-дослідницька робота (СНДР) - це системне утворення, яке має структуру:

Проректор з наукової роботи

Координатор по роботі з обдарованою студентською

МОЛОДДЮ

Відповідальні за наукову роботу на факультетах

Науковий сектор студентського комітету Університету

Наукові сектори студентських комітетів факультетів

3.2. Керівництво СНДР здійснюється науковим керівником, який обирається Вченою радою університету.

3.3. Права і обов'язки голови і членів наукового сектора студентського комітету університету (з числа студентів):

- створення факультетських студентських наукових товариств (СНТ) і керівництво ними;

- організація разом з факультетськими СНТ гуртків, творчих секцій, бюро та ін.;

- інформування наукового керівника про роботу СНТ;

- разом з науковим керівником щорічна організація підсумкової студентської наукової конференції, що може супроводжуватися випуском збірки студентських праць. Участь для здобувачів вищої освіти у публікація своїх робіт безкоштовна.

- організація і проведення внутрішньовузівського конкурсу наукових робіт здобувачів вищої освіти;

- контроль за діяльністю гуртків, студій на кафедрах, організація виставок і презентація кращих наукових праць здобувачів вищої освіти;

- забезпечення участі здобувачів вищої освіти у регіональних та всеукраїнських конкурсах, оглядах, конференціях, олімпіадах;

- сприяння широкому впровадженню результатів студентських робіт у практику, публікуванню статей, тез доповідей у наукових збірках;

- організація взаємодії СНТ університету з іншими ВНЗ, закладами освіти, культури та ін.

3.4. Науковий керівник, науковий сектор студентського комітету університету працює у тісному зв'язку з СНТ факультетів і кафедр.

3.5. Зміст і характер організації СНДР визначаються:

- проблематикою дослідницької і науково-методичної діяльності кафедр, факультетів, університету;

- тематикою досліджень, що здійснюються кафедрами у творчій співпраці;

- з профільними для університету установами, організаціями, закладами освіти;

- умовами дослідницької роботи студентів;

- наявністю бази дослідження;

- забезпеченням СНДР науковим керівництвом.

3.6. Basis організації СНДР є кафедри університету.

3.7. Наукові студентські гуртки (НСГ) організуються при кожній кафедрі і є основною структурною одиницею студентського наукового товариства (СНТ).

3.8. Основними завданнями наукових студентських гуртків є:

- залучення до роботи в гуртку студентів, які виявляють інтерес до науково-дослідної роботи, яка ведеться на кафедрі;
- організація науково-дослідної роботи студентів за напрямками діяльності кафедри;
- опанування нових принципів та методів наукових досліджень;
- поглиблене вивчення студентами тематичного матеріалу з обраної дисципліни;
- вироблення рекомендацій для впровадження у практику найкращих наукових результатів, отриманих студентами.

IV. Участь у конкурсах, конференціях, олімпіадах

4.1. Проведення студентських олімпіад, конференцій, конкурсів є ефективним засобом об'єктивного виявлення та відбору обдарованої студентської молоді, реалізації творчих здібностей студентів, стимулювання потреби у творчому опануванні знань, активізації навчально-пізнавальної діяльності.

4.2. Участь студентів університету у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт та Всеукраїнській студентській олімпіаді регламентується відповідними Положеннями Міністерства освіти та науки України.

4.3. Конкурс студентських наукових робіт проводиться для активізації наукової роботи студентів як найважливішого фактору формування фахівців нового типу, створення системи широкого залучення студентів до участі у науково-дослідній діяльності.

4.4. Студентська олімпіада відбувається щорічно, щоб виявити, відібрати та підтримати обдаровану студентську молодь, а також для розвитку та реалізації здібностей студентів, стимулювання творчої праці студентів, науково-педагогічних працівників, підвищення якості підготовки фахівців, активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів, системного вдосконалення навчального процесу, відбору студентів для участі у II турі Всеукраїнської студентської олімпіади та інших заходах наукового характеру.

4.5. Витрати на проведення I етапу та участь у II етапі Олімпіади здійснюються відповідно до кошторису, який передбачає фінансування виготовлення дипломів для переможців, грамот для викладачів й організаторів та інформаційно-методичних матеріалів, преміювання (студентів-переможців,

викладачів, які їх підготували до участі в Олімпіаді, організаторів), а також витрати на відрядження студентів та викладачів для участі у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади.

4.6. Для висвітлення результатів наукових досліджень і пошуків студенти під керівництвом викладачів кафедр публікують наукові статті у журналах, збірниках наукових праць тощо. Наявність таких доробок є вагомим фактором під час розгляду питань щодо нарахування стипендій, преміювання, а також продовження навчання здобувача вищої освіти в аспірантурі закладу.

V. Організація і контроль

5.1. Наукова та науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти здійснюється під керівництвом викладачів. Безпосередній контроль за науковою роботою здобувачів вищої освіти здійснює науковий відділ університету.

5.2. Для підвищення ефективності навчального процесу в університеті створено систему стимулів для мотивації творчої діяльності. Найкращих здобувачів вищої освіти заохочують стипендіями Президента України, Верховної Ради України, Запорізької обласної державної адміністрації, іменними стипендіями тощо.

VI. Матеріальне забезпечення та заохочення науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти

6.1. Участь у наукових заходах, які проводяться на базі Мелітопольського педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, а також публікації у виданнях університету для здобувачів вищої освіти є безкоштовними.

6.2. Студенти, які беруть участь у науково-дослідній роботі забезпечуються обладнанням, приладами і інструментами науково-дослідних лабораторій, кафедр і наукових підрозділів університету.

6.3. Час, витрачений на керівництво СНДР, враховується в індивідуальних планах викладачів кафедр, як час що планується на наукову роботу.

6.4. Здобувачі вищої освіти, які стали переможцями Всеукраїнських, міських, вузівських конкурсів, олімпіад, конференцій, їх наукові керівники, активні учасники і організатори СНДР можуть відзначатися: дипломами Міністерства освіти і науки України; грамотами Міністерства освіти і науки України; грамотами та дипломами університету, грошовими преміями університету, грошовими винагородами від підприємств, благодійних фондів, спонсорів, тощо.

6.5. Студенти, які проявили здібності до науково-дослідної роботи і досягли успіхів (відзначені на конкурсах, олімпіадах, тощо) можуть бути

представлені на іменні стипендії, а також мають переваги при вступі до магістратури та аспірантури.

VII. Порядок введення в дію

7.1. Це Положення набуває чинності після його ухвалення Вченою радою університету і затвердження наказом ректора.

7.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням Вченої ради університету й наказом ректора.

Виконавець

Т.І. Станішевська

Провідний юрисконсульт

О.А. Коноплянко